

Organ
Förbundsstyrelsen

Datum
29.4.2025

6/2025

Sammanträdestid	Tisdag 29.4.2025 kl. 11.30 – 13.50	
Sammanträdesplats	Skarpansvägen 30, Torshavn	
Beslutande	ORDINARIE ☒ Nina Fellman, ordf. ☒ Sven-Anders Danielsson, vice ordf. ☒ Simon Påvals ☒ Christian Dreyer ☒ Jana Eriksson ☒ Christina Nukala-Pengel ☒ Egil Mattsson	ERSÄTTARE ☐ Anna Holmström ☐ Runar Karlsson ☐ Tom Forsbom ☐ Julia Lindfors ☐ Jan-Anders Öström ☐ Ewa Danielsson ☐ Andreas Henriksson
Föredragande och sekreterare	☒ Katarina Dahlman, föredragande	☒ Åsa Andersson, sekreterare
Övriga närvarande	☐ Paulina Eklund ☒ Pamela Sjö Dahl §§ 57,62-66 ☐ Susann Peltonen ☐ Mikaela Brandt-Lindholm	☒ Jenny Tildeman §§ 55–61 ☐ Sarah Holmberg ☐ Jimmy Hellgren ☒ Rickard Olsson, § 54
Paragrafer	§§ 51 - 68	
Underskrift	Ordförande Nina Fellman Ordförande	Sekreterare Åsa Andersson Sekreterare
Protokolljustering	Ort och tid Mariehamn den _____	
Sammanträdet är kungjort	Mariehamn den 24.4.2025	
Protokoll framlagt till påseende	Ort och tid Mariehamn den _____	
Intygar	_____	
Utdragets riktighet bestyrker	Ort och tid Mariehamn den _____	
Underskrift	_____	

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	29.4.2025	6/2025

ÄRENDEN:

- § 51 Sammanträdet sammankallande och beslutsförhet
- § 52 Protokolljustering
- § 53 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- § 54 Socialvårdssystemet Viva samt Ålands hälso- och sjukvårds vårdinformationssystem Cosmic
- § 55 Bokslut och verksamhetsberättelse för år 2024
- § 56 Avskrivningsplan
- § 57 Avgifter och taxor
- § 58 Omdisponering av investeringsanslag
- § 59 Effektivitetsrevision
- § 60 Begäran om synpunkter på rapport utvärderingen av landskapsandelssystemet
- § 61 Ändrade datum för styrelsemöten och tidtabell för budgetprocess
- § 62 Rättelseyrkande över tjänstemannabeslut gällande nedsättning/efterskänkning av avgift
- § 63 Rättelseyrkande över tjänstemannabeslut gällande service som stöder rörligheten
- § 64 Rättelseyrkande över tjänstemannabeslut gällande service som stöder rörligheten
- § 65 Rättelseyrkande över tjänstemannabeslut gällande avlastning inom närståendevård
- § 66 Rättelseyrkande över tjänstemannabeslut gällande bostadsanpassning
- § 67 Hemställan från Eckerö kommun
- § 68 Detaljplanering av område i Bengtsböle, Lemland

Denna möteskallelse har utfärdats samt anslagits på anslagstavlan för offentliga kungörelser i Mariehamn den 24.4.2025

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

Bilagor:

1. Förstudierapport Åland Socialvård och Äldreomsorg
2. Revisionsberättelse 2024
3. Allmän anvisning om bokföring av bestående aktiva för kommuner och samkommuner
4. Tillämpningsanvisningar för avskrivningar
5. Avgifter och taxor
6. Utvärdering av systemet för landskapsandelar
7. Eckerö kommuns hemställan till KST:s stämma
8. Svar till Eckerö kommun
9. Brev från Ålands hälso- och sjukvård till Kommunernas socialtjänst kf 26.6.2023
10. Detaljplanering av område i Bengtsböle, Lemland

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

SAMMANTRÄDETS SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 51

BESLUT:

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

PROTOKOLLJUSTERING

§ 52

BESLUT:

Till protokolljusterare valdes Sven-Anders Danielsson.
Protokollet justeras tisdag 29.4.2025.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

GODKÄNNANDE OCH KOMPLETTERING AV FÖREDRAGNINGSLISTAN

§ 53

BESLUT:

Förbundsstyrelsen godkände föredragningslistan med tillägg av följande ärenden:

§ 67 Hemställan från Eckerö kommun

§ 68 Detaljplanering av område i Bengtsböle, Lemland

§ 58 Omdisponering av investeringsanslag
behandlades före

§ 57 Avgifter och taxor

Egil Mattson deltog via Teams och intygade att ingen obehörig var närvarande.

Christan Dreyer anslöt till mötet kl. 12.50 och deltog vid behandlingen av §§ 67–68.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	29.4.2025	6/2025

SOCIALVÅRDSSYSTEMET VIVA SAMT ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRDS VÅRDINFORMATIONSSYSTEM COSMIC

§ 54

§ 90/FST 2.7.2024

ÅDA Ab har upphandlat möjlighet för kommuner och kommunalförbund att få åtkomst till ÅHS vårdinformationssystem, Cosmic, samt option på socialvårdssystemet VIVA.

VIVA är ett socialvårdssystem som tillhandahålls av Cambio Healthcare Systems som avser genomföra en förstudie gällande tillhandahållandet av VIVA för kommuner och kommunalförbund som inleds i januari 2025. Förstudien beräknas vara färdig 31 mars 2025 och senast den 31 maj 2025 behöver man bestämma sig om man vill teckna avtal för VIVA. Om avtal tecknas för VIVA kommer implementeringsprojekt att starta under hösten 2025.

VIVA är ett socialvårdssystem som kan ersätta de nuvarande socialvårdssystem KST idag använder, vilka är Abilita Socialvård samt Abilita Vårdjournal. För att kunna avropa optionen rörande VIVA måste KST först avropa Cosmic.

Vissa kommuner har i dagsläget tillgång till en s.k. extern vårdjournal genom Abilita, något som dock KST inte använder sig av. Den externa vårdjournalen genom Abilita försvinner när ÅHS byter journalsystem från Abilita till Cosmic.

Cosmic måste avropas senast i oktober 2024 och det krävs att 80% av de åländska kommunerna är med och avropar Cosmic för att få tillgång till av EU beviljade resiliensmedel.

Det är upp till ÅHS att avgöra vilken information som kommuner/kommunalförbund får åtkomst till via Cosmic men modulen Cosmic Link möjliggör att;

- KST kan få läsrättigheter till information såsom läkemedelslista
- KST kan föra in vissa uppgifter i systemet, till exempel mätdata, vilket ÅHS får ta del av
- Det finns även en meddelandefunktion mellan KST och ÅHS.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

ÅHS kommer inte att se KSTs journal, vilket innebär att då en klient skickas till ÅHS behöver KST fortsättningsvis skicka papper på bakgrund, status, plan osv.

Läkaren vid ÅHS bär det övergripande ansvaret för läkemedelsbehandlingen vid den enhet hos KST som bedriver omsorg och vård. Således bär läkaren även ansvar för att personal vid enheten utför ordinerade läkemedelsbehandlings enligt praxis. En närvårdare har inte rätt till självständig yrkesutövning, utan utför sjukvårdsuppgifter enligt anvisning eller delegering från en person med legitimerad yrkestitel, det vill säga en läkare alternativt en sjukskötare vid ÅHS.

Det är alltid en läkare som ordinerar läkemedel och sammanställer klientens medicinlista. Sjukskötare vid hemsjukvården på ÅHS delar utgående från denna medicinlista klientens läkemedel i dosetten och för de sammanställda dosetterna till klientens boendeenheter. I stället för dosetter kan klientens regelbundna medicindoser förpackas av apotekspersonal i dospåsar vilket också kräver att det finns en medicinlista som är sammanställd av läkare. ÅHS kan delegera sjukvårdsuppgifter till KSTs närvårdare, exempelvis medicinhantering från dosett till klient.

Trots att en extern vårdjournal/Cosmic Link inte erbjuder direkt och omedelbar nytta för KST:s nuvarande arbetsprocesser, kan det finnas vissa fördelar med Cosmic Link inom de boenden där klienterna har mycket kontakter till ÅHS. Förslagsvis kunde boendena Åkersvängen, Svedgränd och Lagunen ha nytta av systemet.

ÅDA Ab har delgett KST avtalsutkast rörande tjänsteavtal samt huvudavtal mellan avropande part och Cambio, se bilagor 5 och 6.

Huvudavtalet omfattar en lösning för patient- och vårdinformationssystemet som inkluderar en option för ett kommunalt vårdinformationssystem, det så kallad KommunVIS (VIVA). Avtalet syftar till att underlätta en enhetlig installation för alla beställare, med specifika rättigheter att förvärva licenser och tillhörande tjänster för KommunVIS. Tjänsterna omfattar implementering, support, underhåll och utbildning för användarna. Prissättningen baseras på grundlicenskostnader, anpassningar och löpande underhållsavgifter. Avtalet innehåller också bestämmelser om dataskydd och informationssäkerhet som uppfyller aktuella lagkrav.

Tjänsteavtalet för patient- och vårdinformationssystemet mellan kommunerna och kommunalförbunden, det vill säga beställarna och leverantören, reglerar användning, underhåll, och utveckling av systemet. Avtalet fastställer beställarnas rätt till en icke-exklusiv licens med möjlighet att överlåta nyttjanderättigheter till tredje parter vid behov. Leverantören

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	29.4.2025	6/2025

åtar sig att tillhandahålla nödvändiga uppdateringar och uppgraderingar samt att hantera underhåll och supporttjänster för att säkerställa systemets funktionalitet och tillgänglighet. Det specificerar även ekonomiska aspekter såsom kostnader för licenser och tjänster, samt betalningsvillkor. Avtalet är utformat för att möta de förändrade behoven inom vårdverksamheten och säkerställa att systemet förblir anpassat till verksamhetens utveckling under hela avtalsperioden.

Sammanfattningsvis är det huvudsakliga intresset för KST att få tillgång till förstudien gällande VIVA då VIVA skulle kunna medföra betydande förbättringar jämfört med nuvarande system. Dessutom är det osäkert hur länge Abilita Socialvård samt Abilita Vårdjournal fortsätter att underhållas och utvecklas.

Årskostnaden för Vårdinformationssystemet Cosmic fördelas mellan avropande beställare i proportion till antal användare. För att undvika att KST står ensam som avropare och därmed ensam betalare för Cosmic bör avropet ske med villkoret att KST avropar Cosmic ifall 80% av kommunerna också avropar Cosmic. Om 80% av de åländska kommunerna avropar får Åland tillgång till de beviljade EU resiliensmedlen. KST anser att resiliensmedlen bör fördelas så att finansieringen för de åländska kommunerna och kommunalförbunden underlättas.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar avropa Cosmic under förutsättning att 80 % av de åländska kommunerna avropar. KST tar i ett senare skede ställning till antalet användare. KST önskar även delta i förstudien av VIVA.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt befullmäktiga till förbundsdirektören att avropa Cosmic under förutsättning att 80 % av de åländska kommunerna avropar. KST tar i ett senare skede ställning till antalet användare. KST önskar även delta i förstudien av VIVA.

§ 54/FST 29.4.2025

Den 2 juli 2024 beslutade Kommunernas socialtjänsts kommunalförbunds (KST) förbundsstyrelse att befullmäktiga förbundsdirektören att avropa vårdinformationssystemet Cosmic, under förutsättning att minst 80 % av de åländska kommunerna också genomför

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

avrop. KST uttryckte även önskemål om att delta i den förstudie rörande ett kommunalt socialvårdssystem, vilket ingick som en option i upphandlingen.

Bakgrunden till detta är att ÅDA Ab upphandlat möjligheten för kommuner och kommunalförbund att ansluta sig till Cosmic, med tillhörande option om en kommunal lösning för ett socialvårdssystem. Syftet är att tillhandahålla en systemlösning som kan användas av de åländska kommunerna.

I beredningen till förbundsstyrelsen framhölls att KST:s huvudsakliga motiv för att avropa vårdinformationssystemet var att få tillgång till nämnda förstudie, då ett nytt socialvårdssystem kan innebära avsevärda förbättringar jämfört med dagens system.

Det noterades dock att tillgång till Cosmic i sig inte förväntas ge någon omedelbar eller direkt nytta för KST:s nuvarande arbetsprocesser. Däremot kan systemet medföra vissa fördelar inom de boendeenheter där klienterna har frekventa kontakter med Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS). Enheterna Lagunen, Svedgränd och Åkersvängen lades fram som exempel.

Under perioden 1 januari – 31 mars 2025 genomförde företaget Cambio en förstudie, i enlighet med upphandlingens option, i syfte att utreda möjligheterna att erbjuda ett kommunalt socialvårdssystem till de kommuner som avropat Cosmic.

Resultatet av förstudien presenterades den 14 april 2025 för de kommuner som deltagit. Vid presentationen avrådde Cambio från att gå vidare med deras befintliga socialvårdssystem VIVA, då det skulle bli alltför kostsamt för de åländska kommunerna. Dessutom framkom det att Cambio planerar avveckla VIVA och i stället successivt integrera socialvårdens funktioner i vårdinformationssystemet Cosmic. Vid samma presentation informerade Cambio att utvecklingen av stöd för myndighetsutövning inom äldreomsorg och socialvård planeras påbörjas först år 2029. Som ett interimistiskt alternativ presenterade Cambio även möjligheten att ansluta till ett tredjepartssystem via en finsk leverantör, vilket Cambio kunde förmedla under övergångsperioden.

Det kan konstateras att förstudien, vilken ingick som en option i Cosmic-avropet, inte resulterade i en genomförbar lösning med VIVA-systemet. En tredjepartslösning bedöms inte vara intressant för KST, då det skulle innebära två systembyten inom en relativt kort tidsperiod.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

Eftersom förstudien inte leder till en för KST acceptabel lösning, samtidigt som behovet av ett nytt socialvårdssystem kvarstår, föreslås att KST inleder diskussioner med ÅDA om möjligheten att upphandla ett socialvårdssystem.

Innan en upphandling inleds bör KST dock avvakta lagtingets behandling av den kommande kunduppgiftslagen.

Den 24 januari 2023 informerade Ålands landskapsregering KST om att arbetet med att införa en åländsk tillämpning av kunduppgiftslagen var på kommande. Landskapsregeringen framförde vidare att kunduppgiftslagen var en förutsättning för anslutning till Kanta. I samband med detta uppmanades KST att delta i de utbildningar som ordnades inom området. Trots att samtliga detaljer kring kunduppgiftslagen ännu inte var fastställda, bedömde landskapsregeringen att det inte fanns några hinder för KST att ta del av den information och de utbildningsinsatser som då erbjöds, då dessa ansågs vara relevanta för framtiden.

Mot bakgrund av denna skrivelse tillkännagav KST att man avsåg ha det interna förberedelsearbetet färdigställt senast den 1 januari 2025. KST anmälde personal att delta i de utbildningar som anordnades av FSKC (Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området). Utöver deltagandet i externa utbildningar bedömde KST att det även krävs en intern projektledare med uppgift att anpassa KST:s processer till de krav som Kanta ställer – bland annat avseende strukturerad dokumentation samt informationshantering såsom tillämpning av Kantas serviceuppgifter. Därför utlystes en intern projektanställning som systemansvarig med uppdrag att bland annat driva arbetet med att anpassa verksamhetens processer inför en framtida Kantaanslutning.

Utöver landskapsregeringens skrivelse till KST om den kommande kunduppgiftslagen framkommer landskapsregeringens plan med kunduppgiftslagen i Socialvårdsplanen för år 2025–2029.

Kunduppgiftslagen innebär omfattande förändringar för socialvårdens verksamhet, framför allt genom kravet på anslutning till det nationella Kanta-systemet. Detta förväntas i grunden påverka KST:s befintliga arbetsprocesser, då verksamheten i högre grad blir detaljstyrd från nationell nivå. Med tanke på lagens potentiella genomslag är det av betydelse att KST avvaktar lagtingets beslut om huruvida lagen kommer att träda i kraft, innan vidare åtgärder rörande upphandling av nytt socialvårdssystem vidtas.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

KST har idag en leverantör för socialvårdssystem där verksamheten bedrivs med flera olika system, beroende på verksamhetens karaktär. Exempelvis är myndighetsutövningen, tidbokningen, kassasystemet samt den verkställande verksamhetens vårdjournal separata system. Det vore önskvärt att samtliga delar av KST:s verksamhet integreras i ett enhetligt system. För närvarande medför de separata systemen praktiska hinder vid hantering av gemensamma interna ärenden, särskilt eftersom myndighetsutövningens socialvårdssystem och utförarverksamhetens vårdjournal inte är sammanlänkade. Detta innebär bland annat att säker delning av information mellan myndighetsutövningens system och verkställande verksamhetens system inte är möjligt.

KST har identifierat ytterligare utmaningar med de nuvarande socialvårdssystemen, särskilt när det gäller användarvänlighet och systemens prestanda. Systemen upplevs som tekniskt föråldrade på flera plan och systemen fungerar emellanåt långsamt. Det tar i regel lång tid för användarna att lära sig systemen, främst till följd av dess tekniska föråldring och gammalmodiga gränssnitt. Det upplevs också som lätt att göra fel i programmet. Personalen upplever att systemet snarare utgör en belastning än ett stöd i arbetet. Ett ineffektivt system är kostsamt – inte minst i form av personalens tid, vilket direkt minskar utrymmet för klientarbete. Utvecklingsförslag som lämnas till systemleverantören tar ofta lång tid att åtgärda. Dessutom bedöms kostnader för vidareutveckling som höga och tidigare utvecklingsprojekt i systemen har varit problemdrabbade. Ytterligare en orsak att påbörja upphandlingen av ett nytt system är den höga kostnad, enligt offert från systemleverantören, som skulle belasta KST om det nuvarande socialvårdssystems gränssnitt uppdateras för att möjliggöra en Kantaanslutning. Det är därför av vikt att se över alternativa möjligheter till befintlig leverantör av socialvårdssystemen.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Kommunernas socialtjänst kf har tagit del av förstudierapport från Cambio Healthcare Systems AB Sweden "Cambio", vilken presenterats 14.4.2025 (bilaga 1). Rapporten utvisar att nuvarande tillgängligt system (Viva) skulle behöva anpassas i en omfattning som motsvarar 15 000 timmar arbete för att nå den funktionalitet som eftersträvs. Mot denna bakgrund avråder Cambio från att de åländska beställarna tar en sådan kostnad, med beaktande av att Viva-plattformen ska bytas ut under kommande år.

Förbundsstyrelsen beslutar att godkänna förstudien och att inte avropa eller påkalla en option på avseende leverans av Viva.

Förbundsdirektören ges i uppdrag att, efter att lagtinget behandlat kunduppgiftslagen, inleda diskussioner med ÅDA om möjligheten att upphandla ett socialvårdssystem.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

BOKSLUT OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2024

§ 55

§ 42/FST 25.3.2025

Bilaga: Bokslut och verksamhetsberättelse för 2024

Enligt kommunallagen skall i bokslutet ingå en resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys samt en översikt över budgetutfallet och verksamhetsberättelsen. Styrelsen skall i verksamhetsberättelsen redogöra för hur målen för verksamheten nåtts, den interna tillsynen skett och för väsentliga frågor som gäller förvaltningen och ekonomin som inte framkommer i resultaträkningen eller balansräkningen.

Verksamhetsförändringar

KST har beviljats finansiering från Ålands landskapsregering och Europeiska socialfonden (ESF+) för att lansera projektet Framsteget, som är en ny verksamhet inom vuxensocialarbetet. Under perioden 2024–2026 kommer projektet arbeta med att skapa ett första steg mot arbete för personer som behöver stöd innan de är redo för direkt inträde på arbetsmarknaden.

Framsteget är utformat för att pröva nya arbetsmetoder och rutiner inom ramen för social rehabilitering. Projektet riktar sig främst till personer i åldern 18–65 år, med särskilt fokus på ålderskategorin 30+. Deltagarna kan vara långtidsarbetslösa, personer i långvarigt behov av utkomststöd, inflyttade eller klienter inom missbruksvården och psykiatrins rehabilitering. Oavsett orsak till socialt utanförskap är målet att erbjuda individuellt stöd och handledning för att hjälpa dem att komma tillbaka till den öppna arbetsmarknaden.

Den tidigare tillfälliga projektjänsten som socialhandledare med inriktning social rehabilitering inrättades tillsvidare, och tjänsten tillsattes från och med 1.1.2024. Socialhandledaren inom social rehabilitering stödjer vuxna som har svårigheter att klara av vardagen på grund av exempelvis långtidsarbetslöshet, bostadslöshet, missbruk, psykisk ohälsa eller andra sociala problem. Målet är att stärka individens funktionsförmåga och delaktighet i samhället. Insatsen har tagits väl emot av så väl klienter som samarbetspartners, då den möjliggör ett mer intensifierat praktiskt socialt arbete och tätare klientkontakt.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

Under 2024 har KST ESB Lagunen utökats med två platser. För Mariegatans boende och Strandgatans dagliga verksamhet var 2024 det första helåret för verksamheterna, som startades upp under 2023. För verksamheten vid Fixtjänst var 2024 det första hela verksamhetsåret i KST:s regi, då verksamheten övertogs från Funktionsrätt Åland i november 2023.

Avsättningar

För 2022–2023 gjordes avsättningar i balansräkningen för tvistiga klinikfärdigavgifter. För 2024 har 157 669,57 euro i beräknade dröjsmålsräntor på tidigare avsättningar ökat avsättningarna. Den totala avsättningen uppgår till 1 656 950,63 euro per 31.12.2024. Om förbundet skulle bli tvunget att betala ovanstående avgifter kommer medlen att begäras in från medlemskommunerna enligt fastslagen fördelning i enlighet med grundavtalet.

Misstänkt bedrägeri

KST har riktat en brottsanmälan mot ett taxiföretag om misstänkt bedrägeri rörande felaktig debitering av taxiresor under 2021–2024. Domstolen har beslutat om kvarstad till ett belopp om 1,1 miljoner euro. Med hänvisning till försiktighetsprincipen har en eventuell ersättning med anledning av detta inte tagits upp i bokslutet.

Problematik rörande klienter placerade i Sverige

FPA har beslutat att från och med den 1 februari 2025 avbryta utbetalningen av folkpension för vissa av KST:s klienter som är placerade på enheter i Sverige på grund av deras boende i en annan stat. Placeringen sker på grund av behov av specialvård som inte kan tillgodoses på Åland, och klienterna har själva samtyckt till detta. Problematiken uppstår eftersom dessa klienter, trots placeringen i Sverige, har en stark anknytning till Åland och Finland. KST fortsätter att utreda de juridiska aspekterna av ärendet för att identifiera möjliga lösningar.

Budgetavvikelser

På förbundsstyrelsens möte 25.10.2024 presenterades en helårsprognos som visade på en uppskattad överskridning av verksamhetskostnaderna med 641 000 euro och en prognosticerad ökning av kommunernas betalningsandelar med 943 000 euro. Styrelsen föreslog därför inför förbundsstämman en tilläggsbudget med lägre intäkter avseende understöd och bidrag om 221 000 euro, ökade kostnader för utkomststöd om 173 000 euro, ökade kostnader för köp av boendeplatser om 468 000 euro, ökade finansiella kostnader om 186 000 euro samt minskade avskrivningar om 104 000 euro, vilket godkändes av stämman 15.11.2024.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

Verksamhetskostnaderna blev 276 000 euro lägre och kommunernas betalningsandelar blev 450 000 euro lägre än den slutliga budgeten.

Köp av tjänster

Totala kostnader för köp av tjänster blev 134 000 euro högre än den slutliga budgeten. Trots omdisponeringar/tilläggsbudget om totalt 1 808 000 euro för köp av tjänster för verksamhetsområdet funktionsservice överskreds budgeterade köp av tjänster för verksamhetsområdet med 324 000 euro.

Köpta tjänster inom personlig assistans var 941 000 euro högre än ursprunglig budget och 968 000 euro jämfört med föregående år. En förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett, men också en totalökning av kostnaderna. Med tanke på den betydande budgetöverskridningen och den kraftigt ökade kostnaden per klient behöver verksamhetsområdet göra en fördjupad analys av orsakerna.

Kostnaderna för köp av boendeplatser på och utanför Åland inom verksamhetsområdet funktionsservice var 470 000 euro högre än ursprunglig budget. För boendeplatserna på Åland var antalet vård dygn lägre än budgeterat, men det genomsnittliga dygnspriset var högre. Kostnader avseende klinikfärdavgifter om 76 485 euro, vilka KST har reklamerat till ÅHS, är upptagna i bokslutet i enlighet med försiktighetsprincipen. Såväl antalet vård dygn som det genomsnittliga dygnspriset för boendeplatser utanför Åland var väsentligt högre än ursprunglig budget.

Kostnaderna för färdtjänst var 282 000 euro högre än ursprunglig budget och 125 000 euro högre än 2023. Färdtjänst i enlighet med handikappservicelagen beviljas klienter som är funktionshindrade och där socialvårdslagens stöd för rörligheten är otillräcklig. Kostnaderna har ökat väsentligt varje år och det har visat sig vara ett svåranalyserat fenomen. En möjlig förklaring är att varje klient numera åker fler färdtjänstresor i större utsträckning än tidigare. Detta kan ha att göra med samhällsutvecklingen i stort, där vi tenderar att bli mer rörliga och i mindre utsträckning spenderar hela fritiden i närområdet. Vi är mer aktiva i fritids- och föreningsliv och gör våra uppköp i centralorter. En annan möjlig förklaring är att priset per kilometer stigit och att ändringen av kollektivavtalens taxa 1.1.2022, som självrisken för färdtjänsten bygger på, har medfört ökade kostnader för KST och att den dessutom kan ha bidragit till ett ökat nyttjande av färdtjänsten. En ytterligare förklaring är ett misstänkt bedrägeri rörande felaktig debitering av taxiresor under 2021–2024, där KST har riktat en brottsanmälan mot ett taxiföretag och domstolen har beslutat om kvarstad till ett belopp om 1,1 miljoner euro.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

Köp av tjänster avseende hemservice inom verksamhetsområdet tidigt stöd för barn och familj har varit avsevärt lägre än vad som ursprungligen budgeterats. Barnskyddets köp av tjänster blev väsentligt lägre än det ursprungligen budgeterade tack vare ett lägre antal vård dygn inom både institutions- och eftervård. Behovet av institutionsvård för missbrukare har inte varit lika stort som föregående år. Antalet placeringar är samma som under 2023, men har inte varit lika långvariga.

Kostnader för understöd

Merparten av budgeterat anslag för understöd avser utkomststöd. Baserat på helårsprognosen för 2024 beviljade förbundsstämman tilläggsmedel om 173 000 euro till utkomststödet.

Kostnaderna för understöd blev 26 000 euro lägre än den slutliga budgeten. Antalet hushåll och personer i behov av utkomststöd har minskat jämfört med tidigare år, men trots detta har kostnaderna för det grundläggande utkomststödet ökat med cirka 221 000 euro jämfört med 2023. De ökade kostnaderna kan delvis förklaras av landskapsregeringens indexjustering av utkomststödet grunddel (+7,9 %) samt av nedskärningar i primära sociala förmåner, såsom arbetslöshetsersättning, bostadsbidrag och arbetsmarknadsstöd. Avskaffandet av barnförhöjningar och sänkningen av bostadsbidraget har ökat behovet av utkomststöd. Därtill har medelhyran på Åland ökat med tio procent sedan april 2022, vilket påverkar utkomststödet kostnader för boendeutgifter för hushåll som ännu inte har uppnått de maximala boendekostnader som kan beaktas enligt KST:s servicenivå.

Personalkostnader

Personalkostnaderna blev totalt 271 000 euro lägre än budget efter omdisponeringar och 1 081 000 euro lägre än ursprunglig budget.

Inom personlig assistans har en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett och personalkostnaderna blev 294 000 euro lägre än vad som var ursprungligen budgeterat.

Det totala löneanslaget för semestervikarier underskred budgeten med 276 000 euro, medan arvoden för närståendevård blev 158 000 euro högre än budgeterat.

Under året har ett flertal tjänster varit obesatta inom verksamhetsområdet tidigt stöd för barn och familj. Projekt Framsteget startades upp under året och därför har projektets löneanslag inte utnyttjats fullt ut. I budgeten fanns medel för anställning av ytterligare en metodhandledare, vilken inte blev rekryterad under 2024.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

Verksamhetsintäkter

Verksamhetsintäkterna exklusive kommunandelar blev totalt sett 124 000 euro högre än budgeterat.

- Övriga försäljningsintäkter var 21 000 euro högre än budgeterat.
- Avgiftsintäkterna var 39 000 euro högre än budgeterat, främst på grund av högre intäkter från utkomststöd.
- Totala intäkter från understöd och bidrag blev 51 000 euro lägre än den slutliga budgeten, främst på grund av att ESF+ projektet Framsteget, som finansieras av Europeiska socialfonden, startades upp under året och därför inte har förbrukat årets budgeterade medel till fullo.
- Posten övriga verksamhetsintäkter var 115 000 euro högre än budgeterat, främst tack vare högre ersättningar från ÅHS avseende vårddygnskostnader utanför Åland och skillnader mellan rapportering och budgetering av försäkringsersättningar.

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 256 000 euro jämfört med budgeterade 1 329 000 euro. Av anslagen för renovering och utbyggnad av Blåbärsstigen, projektering och byggnation av Svedgränd samt reservkraft om totalt 648 000 euro utnyttjades endast 36 000 euro, då projekten inte framskred så långt som planerat. Maskiner och inventarier, däribland en ny handikappanpassad bli till dagverksamheten, införskaffades för totalt 179 000 euro.

Likviditet och finansiering

Förbundets likviditet har varit god under hela verksamhetsåret.

De lån hos Ålandsbanken som övertogs vid överlåtelsen av Fixtjänsts verksamhet förföll i sin helhet per 31.12.2024. En anbudsförfrågan gällande refinansiering av lånet riktades till Ålandsbanken, Andelsbanken och Nordea. Nordea lämnade det förmånligaste anbudet, varmed lånet på Ålandsbanken betalades bort och ett lån om 230 000 euro lyftes hos Nordea i december 2024.

I november 2024 fastställde förbundsstyrelsen en finanspolicy. Policyn behandlar generella regler och riskhantering i skuldförvaltningen, likviditets- och kassahantering samt hur uppföljning och rapportering ska ske. Målsättningen är att ha god kontroll och förutsägbarhet i den löpande skuldförvaltningen för att minimera risken för variationer som innebär att de finansiella kostnaderna blir avsevärt högre än årligen budgeterat samt att alltid ha en betalningsberedskap i händelse av extrema situationer.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen godkänner bokslut och verksamhetsberättelse för 2024 samt överlämnar det till revisorerna för granskning.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

—

§ 55/FST 29.4.2025

Revisorerna har avgivit sin revisionsberättelse den 9.4.2025, se bilaga 2.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman att stämman fastställer bokslut och verksamhetsberättelse samt tar ställning till om ansvarsfrihet kan beviljas de redovisningsskyldiga för räkenskapsperioden 2024.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	29.4.2025	6/2025

AVSKRIVNINGSPLAN

§ 56

Enligt KST:s förvaltningsstadga § 71 är det förbundsstämman som godkänner grunderna för avskrivningar enligt plan, medan förbundsstyrelsen godkänner avskrivningsplaner för olika tillgångar eller tillgångsgrupper samt fastställer en gräns för små anskaffningar som tillämpas vid avskrivningar.

Förbundets revisorer har påtalat behovet av att uppdatera avskrivningsplanen på basis av gällande anvisning om avskrivningar.

Nu gällande avskrivningsplan

Den nu gällande avskrivningsplanen fastställdes av förbundsfullmäktige 26.5.2009 enligt följande:

Immateriella tillgångar

Övriga utgifter med lång verkningstid

ADB-program 5 år linjärt

Materiella tillgångar

Mark- och vattenområden ingen avskrivning

Byggnader och konstruktioner

Bostadsbyggnader 40 år linjärt

Förvaltnings- och institutionsbyggnader 40 år linjärt

Övriga utgifter med lång verkningstid 5–20 år linjärt

Maskiner och inventarier

Övriga transportmedel 7 år linjärt

ADB-utrustning 5 år linjärt

Pågående nyanläggningar ingen avskrivning

Placeringar

Aktier och andelar ingen avskrivning

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

För att en anskaffning skall räknas som en investering måste beloppet uppgå till 10 000 euro eller mera.

Grunderna för avskrivningar enligt plan – förslag till förbundsstämman

Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om bokföring av bestående aktiva för kommuner och samkommuner (bilaga 3) utgör utgångspunkten för KST:s avskrivningsprinciper.

Bestående aktiva utgörs av immateriella och materiella tillgångar vilkas stadigvarande verkningstid omfattar flera räkenskapsperioder samt aktier och andelar i sektorinvesteringar och övriga placeringar, oberoende av om tillgångarna är avsedda att ge inkomst eller inte.

Bestående aktiva tas upp i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivning sker under tillgångens verkningstid (ekonomiska livslängd), vilket är den tid under vilken tillgången förväntas vara till nytta för kommunalförbundet genom att generera inkomster eller vara till nytta för förbundets serviceproduktion.

Avskrivningsplanen ska ändras om avkastningsförväntningarna beträffande en tillgång bland bestående aktiva eller dess förmåga att producera service försämras väsentligt. En nedskrivning görs då det inte längre finns några avkastningsförväntningar eller någon produktionsförmåga.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	29.4.2025	6/2025

Bestående aktiva avskrivs enligt följande:

Immateriella tillgångar	Avskrivningsmetod	Avskrivningstid
Förskottsbetalningar	Ingen avskrivning	
Övriga immateriella tillgångar	Linjär avskrivning	2–10 år
Materiella tillgångar	Avskrivningsmetod	Avskrivningstid
Mark- och vattenområden	Ingen avskrivning	
Byggnader	Linjär avskrivning	20–30 år
Fasta konstruktioner och anordningar	Linjär avskrivning	10–20 år
Maskiner och inventarier	Linjär avskrivning	3–10 år
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	Ingen avskrivning	
Placeringar i bestående aktiva	Avskrivningsmetod	Avskrivningstid
Aktier och andelar	Ingen avskrivning	

Ovanstående avskrivningstider tillämpas på investeringar som tas i bruk från och med 1.1.2026. Investeringar som tas i bruk senast 31.12.2025 följer tidigare avskrivningsplaner.

Förbundsstyrelsen specificerar avskrivningsprinciperna ytterligare i en skild tillämpningsanvisning.

FÖRBUNDSDirektörens förslag

Förbundsstyrelsen beslutar föreslå för förbundsstämman att grunderna för avskrivningar enligt plan godkänns enligt ovan.

Förbundsstyrelsen beslutar godkänna tillämpningsanvisningar enligt bilaga 4, vilken anpassas utefter förbundsstämmans beslut om grunderna för avskrivningar enligt plan.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	29.4.2025	6/2025

AVGIFTER OCH TAXOR

§ 57

Områdeschefens beredning:

Bilagor:

- Förslag till uppdaterade Avgifter och taxor från 1.7.2025

Enligt grundavtalet § 8 ska förbundsstämman fastställa grunderna för förbundets avgifter. Förbundsstämman godkände 2025 års avgifter och taxor 15.11.2024.

KST har under inledningen av 2025 uppmärksammat en otydlighet i taxan gällande serviceboende enligt handikappservicelagen. Det är därför motiverat att särskilja vilka avgifter som ska tillämpas för klienter som är beviljade serviceboende enligt handikappservicelagen respektive serviceboende enligt handikappservicelagen i eget hem. De föreslagna ändringarna förtydligar regelverket gällande grundavgift samt kostnader för måltider.

De ekonomiska konsekvenserna av de föreslagna ändringarna är marginella och berör i praktiken ett litet antal personer.

Det uppdaterade förslaget till avgifter och taxor från 1.7.2025 återfinns i bilaga 5. Ändringar jämfört med nu gällande taxa är gulmarkerade.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman att Avgifter och taxor från 1.7.2025 fastställs enligt bilaga 5. Indexjusteringar och eventuella lagändringar uppdateras i dokumentet på tjänstens vägnar.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	29.4.2025	6/2025

OMDISPONERING AV INVESTERINGSANSLAG

§ 58

§ 21/FST 11.2.2025

I investeringsbudgeten för 2024 fanns ett anslag om 60 000 euro för invändig renovering avseende Åkersvängen. Projektet upphandlades, men avbröts då budgetmedlen inte var tillräckliga. De planerade åtgärderna blev därför inte genomförda, däribland byte av dörrar i badrum, breddning av dörrar i lägenheterna samt byte av golv och målning av ytor i gemensamhetsutrymmen. Baserat på de inkomna offerterna uppskattas kostnaderna för åtgärderna uppgå till 80 000 euro.

I investeringsbudgeten för 2025 finns två anslag för Åkersvängen, ett om 70 000 euro avseende takbyte och ett om 40 000 euro avseende målning av fasad. Dessa projekt kan skjutas framåt till 2026 till förmån för färdigställande av projektet med invändig renovering på Åkersvängen.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman att investeringsanslagen i budgeten för 2025 om totalt 110 000 euro för takbyte och målning av fasad gällande Åkersvängen omdisponeras till ett anslag för invändig renovering, så att de planerade arbetena i investeringsbudgeten för 2024 kan färdigställas.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att återremittera ärendet.

§ 58/FST 29.04.2025

Blåbärsstigen

I investeringsbudgeten för 2025 finns ett anslag om 350 000 euro för projektering och uppstart av renovering av Blåbärsstigen. För planåret 2026 finns 130 000 euro för färdigställande av renoveringen. För projektet med tillbyggnad av Blåbärsstigen finns ett projekteringsanslag om 100 000 euro i plan 2026 och ett anslag avseende tillbyggnad om

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

1 120 000 euro i plan 2027. Projekten kostnadsberäknas närmare i slutet av planeringen och anslagen kan då komma att justeras.

KST har ansökt om stadsplaneändring för tillbyggnad av Blåbärsstigen. Då det har varit svårt att förutspå hur snabbt processen med stadsplaneändring kommer att fortskrida har renovering och tillbyggnad behandlats som två separata projekt. Mariehamns stadsfullmäktige godkände stadsplaneändringen för tillbyggnaden av Blåbärsstigen 28.2.2025 och beslutet har nu vunnit laga kraft, varmed det är möjligt att börja planera tillbyggnadsprojektet.

Med aktuell tidsplan beräknas planeringen av renoveringen vara färdigställd samtidigt som planeringen av tillbyggnaden är planerad att inledas. Om renovering och tillbyggnad kan planeras samtidigt erhålls synergieffekter i planering och produktion, den totala planeringskostnaden förväntas bli lägre och risken för att olika konsulter planerar de olika projekten elimineras. Trots att båda projekten planeras samtidigt kan de sedan bjudas ut i olika skeden.

Renoveringen kommer sannolikt inte att hinna påbörjas under 2025, varmed budgeterat anslag om 350 000 euro inte kommer att förbrukas i sin helhet under verksamhetsåret.

Reservkraft

I investeringsbudgeten för 2024 fanns ett anslag om 98 000 euro avseende installation av automatisk reservkraft vid Åkersvängens, Maskrosens och Tistelgränds boende. Planeringen genomfördes, men projektet hann ej verkställas under 2024 och 92 000 euro av avslaget förbrukades inte.

Åkersvängen

I investeringsbudgeten för 2024 fanns ett anslag om 60 000 euro för invändig renovering avseende Åkersvängen. Projektet upphandlades, men avbröts då budgetmedlen inte var tillräckliga. De planerade åtgärderna blev därför inte genomförda, däribland byte av dörrar i badrum, breddning av dörrar i lägenheterna samt byte av golv och målning av ytor i gemensamhetsutrymmen. Baserat på de inkomna offerterna uppskattas kostnaderna för projektet uppgå till 80 000 euro.

I investeringsbudgeten för 2025 finns två anslag för Åkersvängen, ett om 70 000 euro avseende takbyte och ett om 40 000 euro avseende målning av fasad. Eftersom den invändiga renoveringen är färdigt planerad och 2025 års projekt inte är det föreslås att färdigställande av

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

projektet med invändig renovering görs under 2025 och istället skjuts projekten med takbyte och fasadmålning framåt till 2026.

IT-utrustning

I investeringsbudgeten för 2025 finns ett anslag om 50 000 euro avseende inköp av IT-utrustning. Inom ramen för anslaget planerades bland annat uppgradering av nätverksinfrastruktur för tre av specialomsorgens enheter. Den offererade kostnaden per enhet blev dyrare än estimatet. För att uppnå de krav som ställs på informationssäkerheten är det nödvändigt att göra uppgraderingen på två av enheterna under året. Efter att budgeten för 2025 fastställdes hyrde KST utrymmen i Folkhögskolan som ersättande lokaler för Blåbärsstigen. I lokalerna finns inte nödvändig IT-infrastruktur. Budgeterade medel för IT-utrustning 2025 kommer därmed inte att vara tillräckliga.

Löne- och HR-system

I investeringsbudgeten för 2025 har ett anslag om 45 000 euro reserverats för byte av lönesystem. För planåret 2026 finns dessutom ett anslag om 30 000 euro avseende ett HR-system. Eftersom löne- och HR-system är nära integrerade behöver dessa delvis utredas parallellt.

Det finns en trend bland flera aktörer att låta HR-systemet fungera som Master, vilket innebär att det i så fall vore fördelaktigt för KST att upphandla HR-systemet i första hand eller parallellt med lönesystemet för att undvika dubbelarbete och begränsningar i systemarkitekturen.

För att möjliggöra detta önskar förvaltningen bredda användningen av de avsatta medlen så att de kan omfatta både löne- och HR-system samt att turordningen eller eventuell parallell upphandling avgörs utgående från vad som är mest ändamålsenligt och kostnadseffektivt för organisationen.

KST har initierat ett ärende hos ÅDA avseende en förstudie.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman att:

- Av investeringsanslaget för projektering och renovering av Blåbärsstigen om 350 000 euro i budgeten för 2025 omdisponeras (1) 50 000 euro till projektering av tillbyggnad av Blåbärsstigen, (2) 92 000 euro till färdigställande av 2024 års projekt avseende reservkraft samt (3) 25 000 euro till inköp av IT-utrustning/-infrastruktur.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

- Av investeringsanslagen i budgeten för 2025 för takbyte (70 000 euro) och målning av fasad (10 000 euro av budgeterat anslag om 40 000 euro) gällande Åkersvängen omdisponeras 80 000 euro till ett anslag för invändig renovering, så att de planerade arbetena i investeringsbudgeten för 2024 kan förverkligas.
- Anslaget om 45 000 euro i investeringsbudgeten för 2025 avseende nytt lönesystem även kan användas till projektet med ett HR-system.

Förbundsstyrelsen konstaterar att projekten med renovering och tillbyggnad av Blåbärsstigen fortgår även efter 2025 och att den del av det ursprungliga anslaget som inte utnyttjas för Blåbärsstigen projekt kommer att belasta kommande års investeringsbudget. Dessutom kommer projekten att kostnadsberäknas närmare i slutet av planeringen och anslagen kan då komma att justeras.

Vidare konstaterar förbundsstyrelsen att anslag för takbyte och målning av fasad för Åkersvängen kommer att öka budgeten för 2026 jämfört med anslaget för planåret 2026.

Investeringsanslaget för 2025 överskrider inte med de föreslagna ändringarna.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	29.4.2025	6/2025

EFFEKTIVITETSREVISION

§ 59

§ 122/FST 22.08.2023

KSTs ordinarie revisorer är tillfrågade om att göra en effektivitetsrevision. Revisorerna vill veta vad som är syftet och önskat innehåll av effektivitetsrevisionen så att inte en eventuell effektivitetsrevision påverkar deras oberoende gällande revisionen enligt kommunallagen.

För att kunna ta ställning till huruvida revisorerna är oberoende, behöver de få en uppfattning om innehållet av effektivitetsrevisionen. (T.ex. syftet med effektivitetsrevisionen; vilka frågor vill man ha svar på, osv)

KST är i en situation där ägarkommunerna vill att kostnaderna för KST ska minska samtidigt som förvaltningen vid KST ser att man ännu inte når upp till den nya socialvårdslagens krav och målsättningar samt att det finns ett stort utvecklingsbehov inom administrationen och insatser inom förvaltningen.

En effektivitetsrevision ska förhoppningsvis ge ett helhetsgrepp om vilken kostnadsnivå som är rimlig utifrån de lag- och kvalitetskrav som finns för den service som ska produceras. En effektivitetsrevision förväntas ge ett konkret underlag med åtgärder för vidare diskussioner om inbesparingar kontra nödvändiga resurser och investeringar för framtiden.

FÖRBUNDS DIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar diskutera med revisorerna om uppdraget ännu behöver avgränsas med tanke på budget och revisorernas oberoende.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslutar att förbundsdirektören diskuterar med revisorerna om uppdraget ännu behöver avgränsas med tanke på budget och revisorernas oberoende.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

§ 148/FST 03.10.2023

En diskussion har förts med revisorerna om uppdraget. Det kan konstateras att uppdraget behöver avgränsas.

Av utlåtandena över budget 2024 framgår att medlemskommunerna vill effektivitetsrevidera organisationsstödet. Kostnaderna för boendeservice är 30% av KSTs verksamhetskostnader. Skulle medlemskommunerna även vilja revidera detta eller finns det andra områden som anses mer prioriterade.

Det föreslås därför att medlemskommunerna inbjuds till en diskussion om avgränsningen i effektivitetsrevisionen 25.10.2023 klockan 13.30. Revisorerna har ännu inte åtagit sig uppdraget men kommer att närvara under diskussionen.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar bjuda in medlemskommunerna till en diskussion.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att begära en effektivitetsrevision av våra revisorer angående boendeservice och sysselsättning samt organisationsstödet. Förvaltningen får fullmakt att förhandla om ersättning till revisorerna. Ärendet tas till kännedom på förbundsstämman.

§ 13/FST 13.02.2024

Förbundsstyrelsen beslöt 3 oktober 2023 att anlita revisorerna för att göra en effektivitetsrevision av boendeservice och sysselsättning samt organisationsstödet.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar anteckna effektivitetsrevisionen gällande organisationsstödet till kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget med tillägget att effektivitetsrevisionen presenteras på förbundsstämman 16.2.2024.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

§ 10/Förbundsstämman 16.02.2024

Beslut:

Förbundsstämman antecknade informationen till kännedom.

§ 31/FST 16.04.2024

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar anteckna effektivitetsrevisionen gällande organisationsstödet (bilaga 1) till kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade informationen till kännedom.

§ 53/FST 21.05.2024

I och med att det är aktuellt med att begära in anbud på revisorstjänster och välja nya ordinarie revisorer på den kommande förbundsstämman behöver det förtydligas vem som ska slutföra den beställda effektivitetsrevisionen.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att Martin Slotte (KPMG), Robert Lindfors och Erika Sjölund slutför effektivitetsrevisionen av boende och sysselsättning samt organisationsstöd.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

§ 110/FST 17.09.2024

Av uppdragsbrevet framgår att den uppskattade tidsåtgången för revidering av boendeservice, sysselsättning och organisationsstöd är 3 personer, 60 h/person. Revideringen av

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

organisationsstödet har slutförts och 8179 euro av årets anslag om 20 000 euro är förbrukat. Revisorerna bad om ett möte 22 augusti och kunde konstatera att återstående anslag inte räcker till för att granska hela förbundets boendeservice och sysselsättning.

Revision av boendeservicens köptjänster har påbörjats.

FÖRBUNDS DIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att revisorerna granskar köptjänsterna för boendeservicen för de timmar som återstår. Revision av den övriga boendeservicen samt sysselsättningen fortsätter 1.1.2025 förutsatt att budgetmedel beviljas.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

§ 59/FST 29.04.2025

Revisorerna har skickat ett utkast till slutrapport över köptjänster för boendeservicen 14.11.2024. Förvaltningen har lämnat synpunkter över rapporten 3.4.2025 och inväntar den slutliga rapporten. Ledningens kommentarer till slutrapport ges efter att revisorerna har skickat den slutliga rapporten.

I budgeten för 2025 finns ett anslag om 20 000 euro avseende effektivitetsrevision.

Inom specialomsorgen finns en lång boendekö och stora investeringar kommer att göras inom de närmaste åren. Inför dessa satsningar så vore det bra att genomlysna den befintliga verksamheten som sker i egen regi. Specialomsorgen står för över 30 % av KSTs totala verksamhetskostnader.

Förvaltningen är medveten om att verksamheten som sker i egen regi är ett stort område att granska och kan behöva avgränsas, men för att ge en helhetsbild anser förvaltningen att såväl boendeservice som sysselsättning om möjligt bör granskas samtidigt.

FÖRBUNDS DIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att revisorerna granskar boendeservicen samt sysselsättningen inom specialomsorgen som sker i egen regi under 2025. Förbundsdirektören befullmäktigas att diskutera och eventuellt avgränsa granskningen tillsammans med revisorerna.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

BEGÄRAN OM SYNPUNKTER PÅ RAPPORT UTVÄRDERINGEN AV LANDSKAPSANDELSSYSTEMET

§ 60

Processen utvärdering av landskapsandelssystemet har bestått av

1. Kommunerna fått ge sina synpunkter på nu gällande system, svaren samlades in under sensommaren 2024.
2. En extern utvärdering har gjorts under hösten 2024, presenterades på öppen presentation på LR 16.01.2025

Nu följer steg 3, sista steget av utvärderingen, där kommunerna får ge sina synpunkter på själva utvärderingsrapporten (bilaga 6).

På basen av dessa tre huvudpunkter inom utvärderingsprocessen följer beslut om fortsättningen, och eventuella förändringar av systemet.

I remissen, vänligen svara åtminstone på följande frågor:

1. Allmänna synpunkter på utvärderingsrapporten
2. Behövs en fullständig översyn av landskapsandelssystemet?

Remisstid: svaren skickas direkt till registratorn under ärendet "ÅLR 2025/546", senast fredagen den 21a mars, registrator@regeringen.ax. Remisstiden har förlängts till 2 maj.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att överlämna följande synpunkter:

Allmänna synpunkter på utvärderingsrapporten

I utvärderingsrapporten saknar KST en djupare analys av landskapsandelarna för socialvården.

I syfte att hålla ihop en helhet som tar hänsyn till att skillnaderna i skattekraft utjämnas i hög grad menar man i utvärderingsrapporten att KST bör överväga en finansieringsmodell som

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

åtminstone tar hänsyn till att skattekraften utjämnas. KST ser det som positivt att regelverken harmonierar och att medlemskommunerna behandlas rättvist. Vid införandet av den nu gällande finansieringsmodellen för KST fanns både vinnare och förlorare och det finns säkerligen intresse från vissa medlemskommuner att utjämna skillnaderna i regelverken. För att kunna ändra finansieringsmodellen behövs dock en ändring i förbundets grundavtal, något som kräver understöd från en majoritet av medlemskommunerna. Om den föreslagna revideringen av kommunallagen genomförs kommer det att krävas en kvalificerad majoritet för att ändra förbundets grundavtal. Då det kan vara svårt att få till stånd en ändring i grundavtalet uppstår frågan om landskapets utjämningssystem kan beakta KST:s finansieringsmodell istället för tvärtom.

I utvärderingsrapporten ställs frågan om systemet med landskapsandelar leder till någorlunda likvärdiga förutsättningar mot bakgrund av skillnaderna i åldersstruktur. I rapporten anser man att kostnadsutjämningen är långt ifrån fullständig med hänvisning till den så kallade ersättningsgraden. Denna är (bortsett från skärgårdstilläggen) 16,6 procent för barnomsorgen, 20,2 procent för grundskolan, 12,5 procent för äldreomsorgen och 12,8 procent för socialvården. Detta innebär att barn och unga ersätts i större utsträckning än de äldre, men hela skillnaden i åldersstruktur utjämnas inte i någon av verksamheterna. För KST är det oklart hur dessa procentsatser har fastställts. KST har klienter i alla åldrar och från alla kommuner.

Behövs en fullständig översyn av landskapsandelssystemet?

Om landskapsregeringen avser att göra förändringar i landskapsandelssystemet är det viktigt att man ser över helheten och inte enbart belyser de punkter som analyserats i utvärderingsrapporten.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

ÄNDRADE DATUM FÖR STYRELSEMÖTEN OCH TIDTABELL FÖR BUDGETPROCESS

§ 61

§ 145/FST 12.11.2024

Datum för förbundsstyrelsens möten 2025 behöver fastslås.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar hålla möten följande tisdagar under år 2025:

21 januari
11 februari
25 mars
29 april
27 maj
24 juni
19 augusti
16 september
23 september
28 oktober
25 november
16 december

Mötena börjar klockan 11.30.

Föreslås att ett datum i januari fastställs för att genomföra besök till de verksamheter som styrelsen ännu inte har besökt.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna ovanstående förslag för styrelsemötena samt fastställde 24 januari 2025 för besök till verksamheterna.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

§ 61/FST 29.4.2025

Förbundsstyrelsens planerade möte den 16.9 behöver flyttas till förmiddagen den 17.9 och mötet den 28.10 behöver flyttas till 23.10.

Föreslagen tidtabell för budget 2026:

04.04.2025	Styrelsebeslut ta fram budgetdokument utifrån ram
25.04.2025	Informationsmöte med medlemskommunerna
17.09.2025	Styrelsemöte: budgeten presenteras
23.09.2025	Styrelsemöte: budgetdokumentet klart, skickas till kommunerna
06.10.2025	Informationstillfälle för kommunerna
23.10.2025	Styrelsemöte: budgeten godkänns
14.11.2025	Förbundsstämma: budgeten fastställs

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar enligt ovanstående förslag.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

RÄTTELSEYRKANDE ÖVER TJÄNSTEMANNABESLUT GÄLLANDE NEDSÄTTNING/EFTERSKÄNKNING AV AVGIFT

§ 62

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

RÄTTELSEYRKANDE ÖVER TJÄNSTEMANNABESLUT GÄLLANDE SERVICE SOM STÖDER RÖRLIGHETEN

§ 63

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

RÄTTELSEYRKANDE ÖVER TJÄNSTEMANNABESLUT GÄLLANDE SERVICE SOM STÖDER RÖRLIGHETEN

§ 64

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

RÄTTELSEYRKANDE ÖVER TJÄNSTEMANNABESLUT GÄLLANDE AVLASTNING INOM NÄRSTÅENDEVÅRD

§ 65

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

RÄTTELSEYRKANDE ÖVER TJÄNSTEMANNABESLUT GÄLLANDE BOSTADSANPASSNING

§ 66

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	29.4.2025	6/2025

HEMSTÄLLAN FRÅN ECKERÖ KOMMUN

§ 67

Bilaga 7; hemställan till KST:s stämma
Bilaga 8; svar till Eckerö kommun
Bilaga 9; brev från Ålands hälso- och sjukvård till Kommunernas socialtjänst kf 26.6.2023

Eckerö kommun har i ett brev daterad 8 april 2025 begärt att Kommunernas socialtjänst (KST) ska klargöra sin roll som ansvarig part för utskrivningsklara patienter enligt 18a § i landskapslagen om hälso- och sjukvård. Bakgrunden är att Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) beslutat att fakturera kommunerna direkt istället för KST, vilket skapat osäkerhet kring ansvarsfördelningen. Eckerö kommun anser att KST, som organiserar socialvården, också bör ses som "hemkommun" i denna tillämpning.

Enligt kommunallagen, grundavtalet och förvaltningsstadgan ligger ärendet inte inom förbundsstämmans befogenhet utan är en fråga för förbundsstyrelsen. Gällande det yrkande som Eckerö kommun presenterar i sin hemställan konstateras följande. KST är för närvarande part i två förvaltningstvistemål som är anhängiga i Ålands förvaltningsdomstol. I dessa förvaltningstvistemål har KST anfört att 18 a § i landskapslagen (2011:114) om hälso- och sjukvård ska tolkas enligt dess ordalydelse. Detta bland annat för att man i nämnda lag, efter KST:s bildande har valt att lägga in begreppet "*den kommunala myndighet som ansvarar för socialvården*" i de paragrafer i lagen där man har velat öppna upp för att det kan vara antingen en kommun eller KST. I 18 a §, liksom i 18 §, har man dock valt att hålla kvar begreppet "*hemkommun*". Ett beslut enligt Eckerö kommuns hemställan skulle inte enbart innebära att KST skulle vara tvungen att i ett mycket sent skede i de anhängiga rättsprocesserna ändra sin ståndpunkt. Myndigheter måste i all sin verksamhet ha rättsligt stöd för sina åtgärder. Myndigheter får inte vidta åtgärder enbart på grundval av vad som bedöms som lämpligt, det krävs att det finns rättsligt stöd i lag eller annan författning. Rättstillämpning sker genom domstolsprövning och inte politiska beslut.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att anteckna hemställan från Eckerö kommun till kännedom.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

BESLUT:

Christian Dreyer föreslog att ärendet bordläggs till styrelsemötet i augusti.

Förbundsstyrelsen beslöt att bordlägga ärendet.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

29.4.2025

6/2025

DETALJPLANERING AV OMRÅDE I BENGTSBÖLE, LEMLAND

§ 68

Lemland avser utvidga detaljplaneområdet i Bengtsböle (se bilaga 10). Det aktuella området är ca 5,4 ha stort och gränsar till nuvarande planeområde. Området är också generalplanerat just som bostadsområde.

Ett förslag till detaljplanemålsättningar har tagits fram.

Nämnden begär nu utlåtande av olika myndigheter och aktörer över detaljplanemålsättningarna.

Synpunkter och åsikter i ärendet ska vara inlämnade senast den **8.5.2025**.

Robin Österlund, Bygghälsan AB, konstaterar i sitt utlåtande att utvidgningen inte påverkar KST:s verksamhet. Däremot kan KST överväga att ändra planbeteckningen på förbundets tomt som idag har beteckningen BRE (står för bostadshus, radhus, egnahemshus och parhus) så att det också är tillåtet att bedriva omsorgsverksamhet då de öppnar upp detaljplanen för ändring.

FÖRBUNDS DIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen begär att kommunen noterar i den nya planen att det även är tillåtet att bedriva omsorgsverksamhet på förbundets tomt.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks